

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

53 213 07 Szerkesztő műsorvezető

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 50%

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételait a 001136/2014-5522 számon kiadom.

EREDETVEL MINDENBEN
MEGEGYEZŐ MÁSOLAT

Jóváhagyta

Szakál Ferenc Pál
főosztályvezető

2014

NEMZETI MUNKAÜGYI HIVATAL
Szak- és Felnőttképzési Igazgatóság

Érvényes: 2014. január 14-től

Szakképesítés-ráépülés: 53 213 07 Szerkesztő műsorvezető

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben szereplő szakmai követelmény-modulok témaköreinek mindegyikét tartalmazzák.

A tételhez használható segédeszközöket a vizsgaszervező biztosítja.

A feladatsor első részében található 1-23-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd a lapokat pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 37/2013. (V. 28.) EMMI rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

- 1. Mi a szerkesztő-műsorvezető szerepköre egy tematikus magazinban? Térjen ki a munkatársakkal (stáb) való kapcsolatára és a szokásos munkamegosztásra!**

- 2. Kollégáinak jelenlétében azt mondja Önnek közvetlen vezetője, hogy nincs megelégedve szerkesztő-műsorvezetői tevékenységével. Súlyos kudarcnak éli meg ezt, mert főnöke elmarasztalása igazságtalan. Hogyan reagálhat ilyenkor? Képesnek érzi-e önmagát arra, hogy érdemben védje meg igazát? Ha igen, milyen módon, és várhatóan milyen hatásfokkal?
Milyennek látja a televíziós, valamint a filmes szakmában működő alá- és fölérendeltségi viszonyokat? Helyezze el a vezetők és beosztottak hierarchiájában saját szakterületét, feladatkörét, és minősítse saját státuszát!**

Szakképesítés-ráépülés: 53 213 07 Szerkesztő műsorvezető

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

- 3. Hasonlítsa össze a szerkesztő-műsorvezető (képernyős moderátor) mai gyakorlatát a közszolgálati és a kereskedelmi televíziókban! Említsen meg idevágó konkrét példákat műsorokból és képernyős viselkedési módokból!**

Szakképesítés-ráépülés: 53 213 07 Szerkesztő műsorvezető

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

- 4. Ismertesse a szerkesztő-műsorvezető öltözködésének és sminkjének szabályait! Hozzon erre vonatkozó példákat közismert közszolgálati és kereskedelmi televíziók műsoraiból!**

- 5. Fogalmazza meg, milyen szerepe van a szerkesztő-műsorvezetőnek a produkció gazdasági, költségvetési tervezetének kialakításában! Melyik részlegekkel működik együtt és milyen felelősséget visel? Milyen feladatú stábtaggal dolgozik a gyártási terv és a forgatási terv kialakításakor?**

- 6. Induló tévésorozat nyitó epizódjának forgatását megelőző héten – konzultálva erről a stáb tagjaival, így Önnel is – csapatépítő tréning első lépéseként filmklubszerű beszélgetést tervez a rendező. Szakképesítésének figyelembevételével milyen idevágó cselekményű nagyfilmet választana ki az egyetemes filmművészet történetéből? Melyik filmeket választaná a magyar filmtörténet alkotásaiból? Ön vezetheti a vetítést követő beszélgetést: hogyan érvényesítené szerkesztő-műsorvezetői szempontjait a látottakkal kapcsolatban a stábszellem dinamizálás, egyben szűkebb szakterületének a műsorkészítéskor végzett feladatai szem előtt tartásával?**

- 7. Tervezze meg egy kereskedelmi televízió talkshowműsorának szerkezetét, készítse el adásmenetének vázlatát úgy, hogy Ön vezeti majd ezt a műsort! Kit hív meg az első adásba résztvevőnek, és milyen műsorbeli szerepet szán saját magának? Mi lesz a műsor lényegi tartalma, s kik fogják alkotni a célközönséget?**

- 8. Jellemezze, hogy a négy-öt szereplős vitaműsorban mi a szerkesztő-műsorvezető feladata! Térjen ki a szereplők ültetésének lehetséges módozataira! Vázolja fel, mikor mi a célszerű! Indokolja meg, képernyős szerepléskor miért használnak fejhallgatót!**

A tételhez használható segédeszköz:

- Rajzpapír és ceruza

- 9. Alakítsa ki egy tematikus magazinműsor koncepcióját! Jelölje meg a célközönséget, határozza meg a tervezett műsoridőt és műsorsávot! Indokolja meg döntését! Hogyan győzné meg a televíziós csatorna vezetőit döntésének helyességéről? Utaljon konkurens televíziók adott műsorsávjaiban látható programokra is!**

- 10. Vizsgafilmje témájául egy végzős egyetemi hallgató a stábmunkával kapcsolatos problémákat választotta. A forgatókönyv szerkesztő-műsorvezetője több jelenetében is összeütközésbe kerül közvetlen kollegáival, feszültté téve ezzel a forgatókönyv szerinti filmkészítés légkörét. Mi lehet a sorozatos, kemény viták oka? Szaktanácsára várva a rendező Önt kérdezi, aki szerkesztő-műsorvezető. Mit javasol neki, milyen problémamegoldó magatartási módok kerüljenek bele az irodalmi forgatókönyvbe?**

Szakképesítés-ráépülés: 53 213 07 Szerkesztő műsorvezető
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

11. Szerkesszen meg egy húszperces híradót az aktuális napi események figyelembevételével! Készítse el az adás menetét és összekötő szövegét!

A tételhez használható segédeszköz:

- Számítógép, nyomtató, internetkapcsolat

Szakképesítés-ráépülés: 53 213 07 Szerkesztő műsorvezető
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

12. Milyen adminisztrációs kötelezettségei vannak a szerkesztő-műsorvezetőnek a tévéadás előtt, majd az adást követően? Ha kellő ismeretei vannak, hivatkozzon valamelyik tévécsatorna idevonatkozó gyakorlatára!

- 13. Stábjának a külsőben és a stúdióban tevékenykedő tagjait konfliktuskezelő tréningre hívja meg egy tévérendező. Szakpszichológus vezeti e foglalkozásokat. Az Ön közvetlen vezetője tartózkodni akar a tréningen való aktív részvételtől. Szerkesztő-műsorvezetőként – ha meggyőződése Önnek, hogy jó hatású lehet egy efféle foglalkozás – milyen érvekkel próbálná meggyőzni főnökét, hogy mégiscsak vegyen részt a tervezett gyakorlaton? Az ilyen típusú csoportos foglalkozásnak milyen munkameneti haszna lehet a produkció gyártási-, forgatási-, valamint utómunkálatait illetően? Melyik fázisaiban, hogyan? Mit nyújthat egy szerkesztő-műsorvezetőnek?**

- 14. Tervezze meg egy helyi televíziós csatorna zenés kívánság-showműsorának szerkezetét! Készítse el adásmenetének vázlatát úgy, hogy Ön vezeti majd ezt a műsort! Kiket hív meg az első adásba résztvevőknek, és milyen műsorbeli szerepet szán saját magának? Mi lesz a műsor lényegi tartalma, s kik fogják alkotni a célközönséget?**

- 15. Fogalmazza meg közéleti (politikai) háttérműsornak egy oldalnyi sűgógép-szövegét! Jelölje meg a lélegzetvétel szüneteit és a tempókülönbségeket! Az élőbeszédre jellemző szófordulatokat szintén jelölje a szövegben, aztán olvassa fel a megírt anyagot! Figyeljen az előadásmódra!**

A tételhez használható segédeszköz:

- Számítógép, nyomtató, ceruza vagy toll

- 16. Mutassa be az összetett televíziós műsor (magazin) elfogadásának fázisait? Mi a munkamenete a műsor végső, adás utáni elfogadásának, értékelésének és archiválásának? Hogyan történik a szerzői jogok utólagos adminisztrációja?**

- 17. A mozgókép világában megjelent digitális technika beleszólt, illetve befolyásolta a szerkesztő-műsorvezető munkáját is. Az Ön feladatainak mely fázisait érintette leginkább az analógról való átállás? Milyen módon?
Hogyan minősíti személyközi szakmai kommunikációjának, munkatársaival zajló kapcsolatának a – jelenlegi korszerű technika okozta – módosulását?**

- 18. Hasonlítsa össze egymással a színészi, a szónoki, a rádió- és a tévériporteri, valamint a szerkesztő-műsorvezetői beszédet! Indokolja meg, hogy a riporter szakmához, illetve a szerkesztő-műsorvezetői tevékenységhez miért szükségesek a beszédművelő foglalkozások?**

- 19. Ismertesse kedvenc szerkesztő-műsorvezetőjének a tevékenységét! Térjen ki lényegi, tartalmi és külső megjelenési elemekre! Milyen műsortípusokban szerepel a preferált személy? Miben követné, ha követné a példáját és miben változtatna a saját külső tulajdonságaira vonatkozóan?**

- 20. A szerkesztő-műsorvezetői tevékenység szépségéről, örömelehetőségeiről kívánja tájékoztatni leendő nézőit egy televíziós interjúfilm. Természetesen szóba jöhet e feladatkör árnyoldala is, ezekről konzultál Önnel a műsorszerkesztő. Egyik kollégája megkéri még, hogy olyan munkafázisokat, kollegiális csoportélményeket is említsen meg, amikben kifejeződnek a szerkesztő-műsorvezetői feladatok leginkább jellemzőbb vonásai, hangsúlyozva a szakmunka lényegét, elhelyezve azokat a helyi értékű vonatkozások nézőpontjából a gyártás, a televíziós műsor-szolgáltatás egészében. Interjúalanyként miket fog elmondani, ajánlani a műsorszerkesztőnek?**

- 21. Tudósítson egy képzet helyszínről, majd beszéljen e tudósítás jellemzőiről! Mi a különbség a rádiós és a televíziós tudósítás között? Jellemezze a szerkesztő-műsorvezető és a bejelentkező tudósító egymással való kapcsolatát az élő adásban!**

- 22. Ki a szerkesztő-műsorvezető legszorosabb munkatársa az adásmenet kialakításában és az élő adás lebonyolításakor? Melyik az a dokumentum, ami ezt a munkakapcsolatot írásban rögzíti? Vannak, lehetnek-e olyan szakmai konfliktuslehetőségek ebben a munkakapcsolatban, amikkel Önnek viszonylag gyakran kell számolnia?**

- 23. Korin György pszichológus tévésorozatot tervez a negyvenévesek életérzéséről, kilátásairól. Ezekről beszélget – Herskó János filmjében – Vitray Tamással a Magyar Televízió egyik stúdiójában. Nézze meg az alkotásnak ezt a részét! Szerkesztő-műsorvezetői szemmel értelmezze, minősítse a látottakat! Mi a véleménye az idézett interjúról, a beszélgetőkről, a dialógusról, és a helyszínről? Mit gondol Ön, 1970-ben hogyan készült fel Vitray a pszichológus meginterjúvolására?**

A tételhez használható segédeszköz:

- *Az N. N. a halál angyala* (Herskó János, 1970) című játékfilm DVD-n.
-

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

- 1. Mi a szerkesztő-műsorvezető szerepköre egy tematikus magazinban? Térjen ki a munkatársakkal (stáb) való kapcsolatára és a szokásos munkamegosztásra!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- témaegyeztetés a televízió vezetőivel
- jártasság adott témában
- a riporter munkák összehangolása, részanyag-készítők irányítása
- együttműködés: gyártással, adásrendezővel
- adás előtti és utáni adminisztráció irányítása, ellenőrzése

- 2. Kollégáinak jelenlétében azt mondja Önnek közvetlen vezetője, hogy nincs megelégedve szerkesztő-műsorvezetői tevékenységével. Súlyos kudarcnak éli meg ezt, mert főnöke elmarasztalása igazságtalan. Hogyan reagálhat ilyenkor? Képesnek érzi-e önmagát arra, hogy érdemben védje meg igazát? Ha igen, milyen módon, és várhatóan milyen hatásokkal?**
- Milyennek látja a televíziós, valamint a filmes szakmában működő alá- és fölérendeltségi viszonyokat? Helyezze el a vezetők és beosztottak hierarchiájában saját szakterületét, feladatkörét, és minősítse saját státuszát!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- szerepkörök, alá-, fölé- és mellérendeltségi viszonyok a stábben
- a szerkesztő-műsorvezető szerepköre, kapcsolódása a stáb munkacsoportjaihoz
- konfliktus és frusztráció
- a vezetői elfogultság hátulütői
- az interperszonális kapcsolatok
- én-funkciók, én-védő lelki folyamatok
- tények vs. vélemények
- meggyőzés, érvelés, hit

3. Hasonlítsa össze a szerkesztő-műsorvezető (képernyős moderátor) mai gyakorlatát a közszolgálati és a kereskedelmi televíziókban! Említsen meg idevágó konkrét példákat műsorokból és képernyős viselkedési módokból!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a híradók és háttérműsorok tartalmi, szerkezeti, formai, arculati összehasonlítása
- televíziós vetélkedők jellege és műsorvezetése
- tehetségkutató műsorok jellege és műsorvezetése
- a közszolgálati jelleg jellemzői: tárgyilagosság, visszafogott érzelmek, elegáns vagy szolid megjelenés
- kereskedelmi gyakorlat: hatásvadász elemek, feltűnő viselet és viselkedés

- 4. Ismertesse a szerkesztő-műsorvezető öltözködésének és sminkjének szabályait! Hozzon erre vonatkozó példákat közismert közszolgálati és kereskedelmi televíziók műsoraiból!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- a csatorna jellegének megfelelő viseletek
- a műsortípusnak megfelelő öltözködés
- az egyéniség megőrzése
- alkalmazkodás a valós, illetve a virtuális hátterekhez (arculatilag, technikailag)
- a kereskedelmi televíziók harsányabbak, szélsőségesebbek

- 5. Fogalmazza meg, milyen szerepe van a szerkesztő-műsorvezetőnek a produkció gazdasági, költségvetési tervezetének kialakításában! Melyik részlegekkel működik együtt és milyen felelősséget visel? Milyen feladatú stábtaggal dolgozik a gyártási terv és a forgatási terv kialakításakor?**

Kulcsszavak, fogalmak:

- a műsor limitköltségvetése: egyeztetés a gyártásvezetővel a műsortípus és az adott produkció egyedi sajátosságainak figyelembevételével
- a szükséges kapacitások feltérképezése
- pénzügyi konstrukció kialakítása
- stábtoborzás a rendezővel és a gyártásvezetővel együttműködve
- a részletes költségvetés kialakítása a részlegek bevonásával

- 6. Induló tévésorozat nyitó epizódjának forgatását megelőző héten – konzultálva erről a stáb tagjaival, így Önnel is – csapatépítő tréning első lépéseként filmklubszerű beszélgetést tervez a rendező. Szakképesítésének figyelembevételével milyen idevágó cselekményű nagyfilmet választana ki az egyetemes filmművészet történetéből? Melyik filmeket választaná a magyar filmtörténet alkotásaiból? Ön vezetheti a vetítést követő beszélgetést: hogyan érvényesítené szerkesztő-műsorvezetői szempontjait a látottakkal kapcsolatban a stábszellem dinamizálás, egyben szűkebb szakterületének a műsorkészítéskor végzett feladatai szem előtt tartásával?**

Kulcsszavak, fogalmak:

- kohézió ismert, filmtörténeti értékű cselekményben
- azonosulás a feladat fontosságával
- csoportbeli és személyközi kommunikáció
- érvek függvényben: megértés, meggyőzés, meggyőződés
- beszélgetés és/vagy polémia
- felmerült kételyek érdemi kezelése, elosztatása

- 7. Tervezze meg egy kereskedelmi televízió talk show műsorának szerkezetét, készítse el adásmenetének vázlatát úgy, hogy Ön vezeti majd ezt a műsort! Kit hív meg az első adásba résztvevőnek, és milyen műsorbeli szerepet szán saját magának? Mi lesz a műsor lényegi tartalma, s kik fogják alkotni a célközönséget?**

Kulcsszavak, fogalmak:

- a műsortípus és a célközönség jellegzetességei
- szórakoztató és tájékoztató műsortípusok
- talk show-k felépítése, szerkezete
- elvárások a műsorvezetővel kapcsolatban
- a szereplőkiválasztás szempontjai
- az első adás jelentősége

- 8. Jellemezze, hogy a négy-öt szereplős vitaműsorban mi a szerkesztő-műsorvezető feladata! Térjen ki a szereplők ültetésének lehetséges módozataira! Vázolja fel, mikor mi a célszerű! Indokolja meg, képernyős szerepléskor miért használnak fejhallgatót!**

A tételhez használható segédeszköz:

- Rajzpapír és ceruza

Kulcsszavak, fogalmak:

- középen ülő: kiemelt műsorvezetői szerep
- szélen ülő: kérdezői szerep
- egymással szembe ültetett ellentétes nézetű riportalanyok
- jól kamerázható ültetési rend (több kamerás felvétel, amelynek totáljaiban, több szereplős képkivágásaiban a helyzet érzékeltethető, közelijeiben pedig az egyes szereplők reakciói
- szerkesztői, rendezői utasítások szükségessége, azok (el)fogadása

9. Alakítsa ki egy tematikus magazinműsor koncepcióját! Jelölje meg a célközönséget, határozza meg a tervezett műsoridőt és műsorsávot! Indokolja meg döntését! Hogyan győzné meg a televíziós csatorna vezetőit döntésének helyességéről? Utaljon konkurens televíziók adott műsorsávjaiban látható programokra is!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a műsortípus és a célközönség kijelölése
- a műsoridő meghatározása
- szinopszis: tartalmi leírás megvalósítási alapelképzelésekkel
- próbaszám forgatókönyve
- csatornaválasztás
- adássávok összevetése a célközönség elérése, a lehetséges nézettség szempontjából

10. Vizsgafilmje témájául egy végzős egyetemi hallgató a stáb munkával kapcsolatos problémákat választotta. A forgatókönyv szerkesztő-műsorvezetője több jelenetében is összeütközésbe kerül közvetlen kollegáival, feszültté téve ezzel a forgatókönyv szerinti filmkészítés légkörét. Mi lehet a sorozatos, kemény viták oka? Szaktanácsára várva a rendező Önt kérdezi, aki szerkesztő-műsorvezető. Mit javasol neki, milyen problémamegoldó magatartási módok kerüljenek bele az irodalmi forgatókönyvbe?

Kulcsszavak, fogalmak:

- a szerkesztő-műsorvezető által ellátható és ellátandó feladatok
- munkakörének kapcsolódásai az érintett munkafázisokhoz
- a szerkesztő-műsorvezető kapcsolatrendszere a stáb más tagjaival, munkacsoportjaival
- viselkedési stratégiák szakmai összeütközésekkor
- a problémamegoldó reakciók esélyei
- konfliktusfajták minősítése
- válaszreakció(k) frusztráció(k)ra

11. Szerkesszen meg egy húszperces híradót az aktuális napi események figyelembevételével! Készítse el az adás menetét és összekötő szövegét!

A tételhez használható segédeszköz:

- Számítógép, nyomtató, internetkapcsolat

Kulcsszavak, fogalmak:

- naprakész ismeretek megszerzése (internet, hírügynökségek, kapcsolatrendszer, illetve a munkatársak bevonása révén)
- felkészülés a várható és váratlan eseményekre
- a hírsorrend felállítása, a híradó felépítése
- a tudósítás- és hírszövegek korrekciója
- az összekötő szövegek megírása

12. Milyen adminisztrációs kötelezettségei vannak a szerkesztő-műsorvezetőnek a tévéadás előtt, majd az adást követően? Ha kellő ismeretei vannak, hivatkozzon valamelyik tévécsatorna idevonatkozó gyakorlatára!

Kulcsszavak, fogalmak:

- műsortervezés (szinopszis) és engedélyeztetés
- a műsortükör elkészítése és elfogadtatása
- gyártással közösen: a stáb kiválasztása
- adásmenet kialakítása az adásrendező bevonásával
- archiválási folyamat

13. Stábjának a külsőben és a stúdióban tevékenykedő tagjait konfliktuskezelő tréningre hívja meg egy tévérendező. Szakpszichológus vezeti e foglalkozásokat. Az Ön közvetlen vezetője tartózkodni akar a tréningen való aktív részvételtől. Szerkesztő-műsorvezetőként – ha meggyőződése Önnek, hogy jó hatású lehet egy efféle foglalkozás – milyen érvekkel próbálná meggyőzni főnökét, hogy mégiscsak vegyen részt a tervezett gyakorlaton? Az ilyen típusú csoportos foglalkozásnak milyen munkameneti haszna lehet a produkció gyártási-, forgatási-, valamint utómunkálatait illetően? Melyik fázisaiban, hogyan? Mit nyújthat egy szerkesztő-műsorvezetőnek?

Kulcsszavak, fogalmak:

- a stáb felépítése, alá-, fölé- és mellérendeltségi viszonyai
- a konfliktus természete
- jellegzetes válaszreakciók típusos konfliktusokra
- empátia és identifikáció
- elszenvedett, eltúrt „gyűrődések” kisimítása
- a Mérei Ferenc-féle csoporttöbbség
- szakmai és emberi, munkatársi hitelesség
- érvelés, meggyőzés, vitakészség

14. Tervezze meg egy helyi televíziós csatorna zenés kívánság show-műsorának szerkezetét! Készítse el adásmenetének vázlatát úgy, hogy Ön vezeti majd ezt a műsort! Kiket hív meg az első adásba résztvevőknek, és milyen műsorbeli szerepet szán saját magának? Mi lesz a műsor lényegi tartalma, s kik fogják alkotni a célközönséget?

Kulcsszavak, fogalmak:

- a műsortípus és a célközönség jellegzetességei
- szórakoztató és tájékoztató műsortípusok
- zenés kívánságműsorok felépítése, szerkezete
- a műsorszámok kiválasztásának, sorrendjük meghatározásának szempontjai
- elvárások a műsorvezetővel kapcsolatban
- szereplőkiválasztás szempontjai
- az első adás jelentősége

15. Fogalmazza meg közéleti (politikai) háttérműsornak egy oldalnyi sűgógép-szövegét! Jelölje meg a lélegzetvétel szüneteit és a tempókülönbségeket! Az élőbeszédre jellemző szófordulatokat szintén jelölje a szövegben, aztán olvassa fel a megírt anyagot! Figyeljen az előadásmódra!

A tételhez használható segédeszköz:

- Számítógép, nyomtató, ceruza vagy toll

Kulcsszavak, fogalmak:

- a műsorvezető által elmondandó szöveg típusának meghatározása (háttérmagyarázat, kommentár stb.)
- a 4C szabály (vagyis a szöveg legyen correct, compact, clear - vagyis világos -, valamint couloured - vagyis színes)
- szöveget értelmező előadásmód az élőbeszéd könnyedségével párosítva
- figyelem összpontosítása
- meggyőző közlés

16. Mutassa be az összetett televíziós műsor (magazin) elfogadásának fázisait? Mi a munkamenete a műsor végső, adás utáni elfogadásának, értékelésének és archiválásának? Hogyan történik a szerzői jogok utólagos adminisztrációja?

Kulcsszavak, fogalmak:

- az adás utólagos elfogadása
- vonatkozó dokumentumok aláírása, aláíratása
- jogi papírok kitöltése (pl. zenei jogdíj)
- archiválási dokumentumok kitöltése
- megőrzendő anyagok bevételezése az archívumba

17. A mozgókép világában megjelent digitális technika beleszólt, illetve befolyásolta a szerkesztő-műsorvezető munkáját is. Az Ön feladatainak mely fázisait érintette leginkább az analógról való átállás? Milyen módon?

Hogyan minősíti személyközi szakmai kommunikációjának, munkatársaival zajló kapcsolatának a – jelenlegi korszerű technika okozta – módosulását?

Kulcsszavak, fogalmak:

- az új technológia megismerése elméletben és gyakorlatban
- analóg munkafázisok vs. digitális kép- és hangrögzítés és számítógép-alapú utómunkák
- a digitális technika hatása az eszközigényre
- a digitális technika által kínált egyidejű kontroll lehetősége
- digitális, illetve kombinált utómunka és annak előkészítése
- csoportkommunikáció felvételi helyzetekben (stábon belül és külső közreműködőkkel)

18. Hasonlítsa össze egymással a színészi, a szónoki, a rádió- és a tévériporteri, valamint a szerkesztő-műsorvezetői beszédet! Indokolja meg, hogy a riporteri szakmához, illetve a szerkesztő-műsorvezetői tevékenységhez miért szükségesek a beszédművelő foglalkozások?

Kulcsszavak, fogalmak:

Minden rendszeresen nyilvánosan megszólaló szereplőnél fontos:

- a hibátlan hangképzés, a jó légzési technika
- a rezonancia kimunkálása
- az alaphang megtalálása és skálájának szélesítése
- a színész figurákat teremt, akár elváltoztatott hangokkal
- a szónok célja meggyőző és érzelmileg motivált közlés, amelyhez retorikai eszközöket használ (túlzások, pátosz stb.)
- az elektronikus sajtóban köznapinak tűnő, de kimunkált, igényes, árnyalható, meggyőző beszédmódra törekszünk
- kérdezési módszerek és a csoport moderálása
- empatikus kommunikáció a riportalanyokkal
- a metakommunikáció fontossága

19. Ismertesse kedvenc szerkesztő-műsorvezetőjének a tevékenységét! Térjen ki lényegi, tartalmi és külső megjelenési elemekre! Milyen műsортípusokban szerepel a preferált személy? Miben követné, ha követné a példáját és miben változtatna a saját külső tulajdonságaira vonatkozóan?

Kulcsszavak, fogalmak:

- szakmai felkészültség, igényesség
- vonzó személyiségjegyek
- karakteres vonások jelentősége
- tévéműsorok történeti szemléletű ismerete
- önismeret, önfejlesztés

20. A szerkesztő-műsorvezetői tevékenység szépségéről, örömelehetőségeiről kívánja tájékoztatni leendő nézőit egy televíziós interjúfilm. Természetesen szóba jöhet e feladatkör árnyoldala is, ezekről konzultál Önnel a műsorszerkesztő. Egyik kollégája megkéri még, hogy olyan munkafázisokat, kollegiális csoportélményeket is említsen meg, amikben kifejeződnek a szerkesztő-műsorvezetői feladatok leginkább jellemzőbb vonásai, hangsúlyozva a szakmunka lényegét, elhelyezve azokat a helyi értékű vonatkozások nézőpontjából a gyártás, a televíziós műsor-szolgáltatás egészében. Interjúalanyként miket fog elmondani, ajánlani a műsorszerkesztőnek?

Kulcsszavak, fogalmak:

- a szerkesztő-műsorvezető feladatai
- együttműködés a stáb más tagjaival, részlegeivel
- műsortervezés, szinopszis, forgatókönyv
- a műsortükör elkészítése és elfogadtatása
- adásmenet elkészítése, az adás levezetése
- személyközi kommunikáció, önkontroll
- kapcsolattartás a stábtaggal és külsősökkel

21. Tudósítson egy képzelet helyszínről, majd beszéljen e tudósítás jellemzőiről! Mi a különbség a rádiós és a televíziós tudósítás között? Jellemezze a szerkesztő-műsorvezető és a bejelentkező tudósító egymással való kapcsolatát az élő adásban!

Kulcsszavak, fogalmak:

- hitelesítő helyszín kiválasztása
- rádióban: a helyszín verbális érzékeltetése
- pontos, világos beszéd és (meg)fogalmazás
- különbségek az ún. „felkonf” és a tudósítói szöveg között előbbire a kívülálló tárgyilagosság, utóbbira a "tanúskodás" jellemző)

22. Ki a szerkesztő-műsorvezető legszorosabb munkatársa az adásmenet kialakításban és az élő adás lebonyolításakor? Melyik az a dokumentum, ami ezt a munkakapcsolatot írásban rögzíti? Vannak, lehetnek-e olyan szakmai konfliktuslehetőségek ebben a munkakapcsolatban, amikkel Önnek viszonylag gyakran kell számolnia?

Kulcsszavak, fogalmak:

- adásrendezői feladatkör
- stúdióasszisztensi munkák
- műsorszerkesztő a vezérlőben
- előzetes egyeztetés a műsortükör alapján
- az adásmenet kialakítása
- az adás levezénylése
- nem várt események, félreértések és tisztázatlan jogkörök okozzák a legtöbb konfliktust (ezek kiküszöbölésének eszközei, eljárásai)

23. Korin György pszichológus tévésorozatot tervez a negyvenévesek életérzéséről, kilátásairól. Ezekről beszélget – Herskó János filmjében – Vitray Tamással a Magyar Televízió egyik stúdiójában. Nézze meg az alkotásnak ezt a részét! Szerkesztő-műsorvezetői szemmel értelmezze, minősítse a látottakat! Mi a véleménye az idézett interjúról, a beszélgetőkről, a dialógusról, és a helyszínről? Mit gondol Ön, 1970-ben hogyan készült fel Vitray a pszichológus meginterjúvolására?

A tételhez használható segédeszköz:

- Az *N. N. a halál angyala* (Herskó János, 1970) című játékfilm DVD-n.

Kulcsszavak, fogalmak:

- beszédes háttér
- műsортípusnak megfelelő öltözködés
- az egyéniség megőrzése
- a műsorvezetőre vonatkozó elvárások
- kérdezői és válaszadói szerep és az azokra való felkészülés
- karakteres személyiségvonások jelentősége
- beszédstílus, fogalmazás és megfogalmazás

